

Irodalomtörténet 1 ea.
BTNM501_BA / BTNM211OMA
Dr. Sata Lehel

Az előadás áttekintést ad a 18–19. századi német nyelvű irodalom legfontosabb fejleményeiről. A fókuszban az egyes korszakok, áramlatok főbb vonásai, központi motívumai, poetológiai-esztétikai koncepciói, stílusújításai állnak. Ezek a korszak neves szerzőinek reprezentatív műveinek példáján kerülnek bemutatásra.

TEMATIKA:

1. hét	Bevezetés; a korszakok áttekintése Átmenet a barokkból a felvilágosodásba; A felvilágosodás főbb jellemzői
2. hét	A korai felvilágosodás (1680-1740): Racionalizmus – Johann Christoph Gottsched; Barthold Heinrich Brockes
3. hét	A felvilágosodás virágkora (1740-1780): Szentimentalizmus („Empfindsamkeit”) – Gotthold Ephraim Lessing; Friedrich Gottlieb Klopstock
4. hét	Késői felvilágosodás (1770/80-1785/95) – Sturm und Drang – Friedrich Maximilian Klingler; Jakob Michael Reinhold Lenz
5. hét	Klasszicizmus – „Weimari klasszika“ (1788-1805) – Goethe és Schiller
6. hét	Klasszika és romantika összevetése (esztétikai koncepciók, motívumok, az irodalom funkciói és célja)
7. hét	Korai romantika (1789/95-1804) / „Jenai romantika“ – Ludwig Tieck; Friedrich és August Wilhelm Schlegel; Novalis (Friedrich von Hardenberg)
8. hét	Második nemzedék: „Heidelbergi romantika“ (1805-1808) – Clemens Brentano; Achim von Arnim
9. hét	„Berlini romantika“ (1809-1822) – E.T.A. Hoffmann; Heinrich von Kleist Késői romantika és a romantika válsága (1820-1848) – Joseph von Eichendorff
10. hét	A „Biedermeier” irodalma (1815-1848) – Annette von Droste-Hülshoff; Eduard Mörike; Franz Grillparzer
11. hét	A „Vormärz” irányzatai és a „Junges Deutschland” (1815-1848) – Georg Büchner; Heinrich Heine
12. hét	A német realizmus irodalma („költői realizmus”/Otto Ludwig/) – Theodor Storm; Adalbert Stifter
13. hét	A késő 19. század: a naturalizmus – Gerhart Hauptmann

A kurzus teljesítésének feltételei:

- ajánlott az előadásokon való rendszeres részvétel
- a szövegrészletek és a kötelező irodalmak olvasása
- kollokvium a szemeszter végén

Irodalom:

Benedikt **Jeßing** / Ralph **Köhnen**: Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. 4. Auflage. Stuttgart: Metzler 2017 [Kapitel 2.2.3, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5].

Drügh, Heinz et al (Hg.): Germanistik. Sprachwissenschaft – Literaturwissenschaft – Schlüsselkompetenzen. Stuttgart; Weimar: Metzler 2012 [Kapitel 3.3.3, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4, 3.5.1, 3.5.2, 3.5.3.1, 3.5.3.2, 3.5.3.3].

Beutin, Wolfgang et al. (Hg.): Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. 9. Aufl. Stuttgart: Metzler 2019 [S. 151-357]

Ajánlott irodalom:

Alt, Peter-André: Aufklärung. Lehrbuch Germanistik. 3. Aufl. Stuttgart; Weimar: Metzler 2007.

Kremer, Detlef; Kilcher, Andreas B.: Romantik. Lehrbuch Germanistik. 4. Aufl. Stuttgart: Metzler 2015.

Aust, Hugo: Realismus. Lehrbuch Germanistik. Stuttgart; Weimar: Metzler 2006.